

ornitolog. Inventeringen av silltrutbeståndet mellan Nykarleby och Himango hade aldrig blivit utförd utan honom och detsamma gällde undersökningen av silltrutarnas ungproduktion i Karleby åren 2004–2005. I svåra utskärsförhållanden genomförde han de första undersökningarna av silltrutens ungproduktion med hjälp av individuell märkning av nykläckta ungar. Den enda semestervecka han unnade sig sommaren 2004 var då hans nyblivna fru Silvia kom på besök från Schweiz.

Sommaren 2006 skötte han inventeringen av fågelfaunan i Valsörarnas naturskyddsområde. En för honom typisk arbetsdag var närmare 20 timmar lång. Den inleddes med inventering av fågelskär och avslutades med räkning av svärter längs huvudöns stränder. Däremellan gjordes fältarbete för att klargöra silltrutens häckningsframgång. Forskningsassistenterna fick bytas ut med jämna mellanrum innan fältundersökningarna var klara. Våren 2007 var inventeringsrapporten ännu inte klar men hans avsikt var att färdigställa den då han återvänt till hemmet i Schweiz.

Den sista gången vi pratades vid var i slutet av maj 2007. Då hade han också aktiverat sig inom det nya fågelatlasprojektet och värvat andra inventerare till fältarbetet. Vi diskuterade huruvida man också skulle kunna ha videsparven som en projektart inom fågelatlasen. Möjligheterna att motivera ornitologer att röra sig i dagens svårt sargade skogsnatur bedömde vi som små. Mikael var igen på väg till Malax för att genomföra årets tornfalksinventering. Inventeringsfärden till sångsvanens sjöar under maj månads sista och stormiga dag gjorde att så inte blev fallet.

För att visa vår respekt för vår vän Mikael's hängivna och gedigna livsverk som ornitolog och naturvän färdigställdes rapporten om Valsörarna 2006 av Jan Hägg utgående från Mikael's efterlämnade manuskript.

Björnsafari till Kuusamo i juli 2012

ANJA SJÖHOLM

Om man vill komma nära in på björnar under relativt säkra omständigheter kan man åka på björnsafari till Kuusamo. Vi var ett gäng från OA som gjorde resan i juli 2012. Vid Isokenkäisten Klubi nära östgränsen bor man bekvämt och äter god mat. Vägen dit är lång från Vasa men målet är värt alla timmar i bilen.

Guiden hämtade oss på kvällen och visade oss vägen till gömslet nära Kuntivaara. Vi gick in i skogen från parkeringen och det var ett tyst gäng som kånkade på kamerautrustningen. Jag undrade lite över hur nära oss den närmsta björnen befann sig och stigen genom skogen kändes lång. En korp ropade i tystnaden. Ödemarksljud. Guiden bröt bitar från en kvist då och då

medan vi gick. Vi frågade varför, och han svarade att han berättar för björnarna att vi kommer. Björnens syn är inte så bra men hörseln är utmärkt.

De tre gömslena var belägna längs kanten av en liten myr med en sjö i mitten. Vi fördelade oss i gömslena som var inredda med stolar och stöd att ställa upp kamerorna på. På ena väggen i vårt gömsle hängde en lång stång med en spetsig ända (jag försökte memorera hur den var upphängd). Vi fick instruktioner om att vara alldeles stilla och tysta. Guiden gick tillbaka och han tyckte att vi nog skulle klara av att ta oss tillbaka till parkeringen själv mitt i natten. Det tyckte inte jag men det är ju alltid lite roligt att någon har förtroende för ens förmåga.

Inne i gömslet hade vi knappt hunnit få fram kamerorna då de första björnarna dök upp från skogen på andra sidan myren. Det var två ungar. De var lekfulla och började genast äta av det utlagda kadavret. Mitt i allt stelnade de till och försvann snabbt in i skogen. Skymningen hade börjat falla men vi såg en vuxen björn komma fram ur skogen. Klockan var halv tio då den nästan svarta björnen kom fram till kadavret. På utsidan av gömslet fanns mikrofoner och vi kunde höra hur björnen krossade kadavrets ben med käkarna. Björnen stannade plötsligt upp och slank in i skogen. Ur skuggorna lösgjorde sig en ännu större björn. Den gick fram till kadavret och började äta. Då den var nöjd gick den långsamt bort längs myrkanterna. Den mindre björnen återvände snabbt. Den hade väntat i närheten.

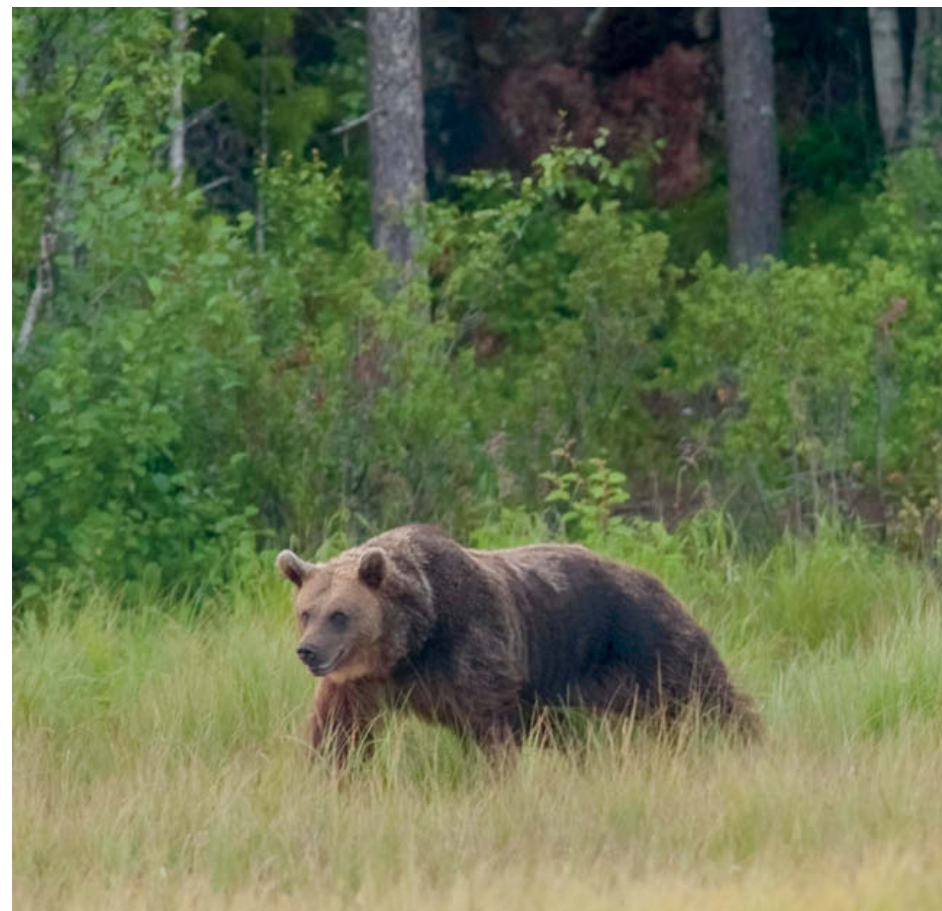
Tolvtiden avtog aktiviteten och det var nog lika så bra för då skulle en del av oss ta sig tillbaka till parkeringen. Jag tog upp en torr kvist då vi började gå. Den var mycket större än guidens kvist tidigare på kvällen. Jag bröt bitar så det ekade över skogen och steg på alla torra kvistar jag hittade. De som stannade kvar över natten hade nog hört vår avfärd men björnarna hade nästan genast efteråt återvänt till myren.

Vi var alla nöjda med björsafarin och tackar Tuija Warén som hade ordnat resan. Vi kommer gärna igen!

Nere till höger: Äijä är en hane i sina bästa år, född år 2004 eller 2005.

Han har visat sig på platsen sedan 2008.

Föregående sida: Arpinaama är en ålderstigen björnhane i kategorin 20+, och är alltså redan i livets slutskede. Alla fotografier: Tuija Warén

Ovan: Björnhonan Hittavainen är en gammal kändis. Hon är en av de första björnar som besökte åtelplatsen redan år 2007. Idag är hon kring tio år gammal och hennes första tre ungar föddes 2009 och de följande tre ungarna 2011. Av någon orsak uteblev ungar år 2013. Sommaren 2014 förväntas hon visa sig med en ny kull.